

Asia: VN/16752/2022 täydentävä

Täydentävä hallituksen esitys hyvinvointialueiden rahoituslain muuttamisesta (yliopistosairaalalisä)

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

HALI ry:n lausunto täydentävästä hallituksen esityksestä hyvinvointialueiden rahoituslain muuttamiseksi (yliopistosairaalalisä)

Hyvinvointiala HALI ry kiittää mahdollisuudesta lausua hallituksen täydentävästä esityksestä hyvinvointialueiden rahoituslain muuttamisesta. Esityksessä rahoituslakiin säädettäisiin uudesta yliopistosairaalalisästä, jolla otettaisiin huomioon yliopistollista sairaalaa ylläpitävien hyvinvointialueiden muita korkeampia kustannuksia.

Rahoituksen taso

THL:n tutkimus osoittaa, että yliopistosairaaloissa yksikkökustannukset ovat noin 10 prosenttia korkeammat kuin muissa keskussairaaloissa, minkä vuoksi yliopistosairaalalisän huomioiminen yliopistollista sairaalaa ylläpitävien hyvinvointialueiden rahoitukseen on kannatettavaa. Jo ennestään niukan rahoituksen takia on tärkeää, että rahoitus toteutetaan siten, ettei se vähennä muiden hyvinvointialueiden rahoitusta ja vaaranna riittäviä palveluita.

Esityksessä yliopistosairaalalisä vastaa 0,543 prosenttia hyvinvointialueiden laskennallisesta rahoituksesta. Vuoden 2022 rahoituksen tasossa tämä tarkoittaisi noin 116 miljoonaa euroa. Yliopistosairaalalisä kohdennettaisiin tasasuuruisesti yliopistollista sairaalaa ylläpitäville hyvinvointialueille niiden asukasmäärien perusteella. Näillä alueilla rahoitus kasvaisi noin 34 euroa per asukas.

Hyvinvointialueiden rahoitus pohjautuu kunnilta siirtyviin kustannuksiin, jotka sisältävät jo yliopistosairaaloiden kustannuksia. Tämän vuoksi yliopistosairaalalisän vaikutus näkyy porrastetusti siirtymätasauksen mukaisesti rahoitusjärjestelmässä vuodesta 2024 lähtien. Siirtymätasauksen vuoksi vaikutusten arviointiin tarvitaan erityistarkkuutta.

Sosiaali- ja terveysalan TKKI-toiminta turvattava

THL:n tutkimuksen laskentamalli osoittaa yliopistollisen sairaaloiden lisärahoitustarpeeksi 350 miljoonaa euroa vuoden 2020 rahoituksen tasossa. Nyt esitetty yliopistosairaalisä ei vastaa tutkimukseen perustuvaa rahoitustarvetta yliopistollisten sairaaloiden kustannusten kattamiseksi.

Yliopistollisten sairaaloiden kustannuksia nostavat muun muassa sairaalassa toteutuva koulutus-, tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminta. TKKI-toiminnan rooli yliopistollisissa sairaaloissa on merkittävä koko terveysalan tulevaisuuden kannalta. Väestön ikääntyessä, sote-kustannusten kasvaessa ja henkilöstön riittävyden varmistamiseksi tarvitsemme jatkuvasti uusia innovaatioita ja teknologioita terveysalan lisääntyviin haasteisiin.

Yliopistosairaalisän lisäksi valtion talousarviossa on varattu lääkäri- ja hammaslääkärikoulutuksiin aiheutuviin kustannuksiin 94,2 miljoonaa euroa ja yliopistotasaisen terveyden tutkimukseen 21 miljoonaa euroa. Näiden yhteissumma on jopa pienempi kuin THL:n tutkimuksessa esitetty 350 miljoonan euron määrärahan lisäystarve yliopistollisille sairaaloille. Tähän nojaten yliopistosairaalisän osuutta rahoituksesta tulee tarkastaa, kun käyttöön saadaan uutta aineistoa ja lisätutkimusta sairaaloiden kustannuksista, jotta yliopistosairaalisä perustuu todellisiin kustannuksiin. Tämä edellyttää yhtenäistä ja vertailukelpoista raportointia.

Kiljunen Elias
Hyvinvointiala HALI ry